

Sygn. akt: I 1 C 550/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny Sekcja d/s rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym
w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Jędrzejewski
Protokolant:	protokolant Aleksandra Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2018 r. w Gdyni na rozprawie
sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko L. K.

o zapłatę

I. Oddała powództwo.

II. Kosztami procesu obciąża powoda uznając je za uiszczone w całości.

Zarządzenia:

1. Odnotować i zakreślić w rep. C
2. Akta z wpływem lub za 21 dni

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wniósł powództwo przeciwko pozwanej L. K. o zapłatę kwoty 1.423,17 zł wraz z odsetkami maksymalnymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych oraz kosztami.

Po wydaniu nakazu w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła sprzeciw w którym, wniosła o oddalenie powództwa powołując się na zwarte w umowie klauzule abuzywne, które powodowały, iż do kwoty pożyczki doliczono niezasadne opłaty, które powodował, iż mimo że pozwana spłacił już pożyczkę powód domaga się od niej kolejnych kwot. Nadto pozwana podniosła, iż umowa jest nieważna gdyż zawierała ją będąc chora psychicznie i nie miała świadomości co do tego co czyni.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 16 stycznia 2014 r. pomiędzy powodem (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. a pozwaną L. K. została zawarta umowa pożyczki. W ramach tej umowy pozwana otrzymała do wypłaty kwotę 1.900 zł. Jednocześnie w umowie określono następujące opłaty związane z pożyczką : opłatę przygotowawczą w kwocie 152 zł, odsetki za okres trwania pożyczki 188,35 zł, Czas trwania pożyczki określono na 57 tygodni w ratach po po 64,68 zł.

Łączna kwota do zwrotu miała wynosić 3.686,66 zł. Koszt pożyczki został powiększony o koszt odbioru raty w miejscu zamieszkania.

Dowód : umowa k. 4

Na potrzeby zgłoszonych przez pozwaną zarzutów nieważności umowy dopuszczono opinię biegłego, który stwierdził, iż w dniu 14 stycznia 2014 r. pozwana nie znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli z uwag na chorobę psychiczną lub inne zaburzenie czynności psychicznych.

Dowód : opinie k. 53-55

W okresie od 23 stycznia 2014 r. do d8 kwietnia 2016 r. pozwana dokonała na rzecz powoda łącznych wpłat w kwocie 2.381,70 zł.

Dowód : kopia karty wpłat k. 18 nadto niesporne

Sąd zważył co następuje :

Strony nie kwestionowały formalnej prawdziwości i mocy dowodowej załączonych do akt sprawy przez strony dokumentów, tj. umowy, dowodów wpłat stąd też orzeczenie została oparte na tych dokumentach. Również opinia biegłego była kompetentna i wydana po wszechstronnym zbadaniu sprawy. W ocenie Sądu jest jasna i logiczna i może stanowić podstawę do uznania, iż zarzuty pozwanej dotyczące nieważności umowy są niezasadne.

Zdaniem Sądu roszczenie powoda w niniejszej sprawie winno zostać oddalone.

Strona powodowa występując z powództwem przeciw pozwanej powoływała się na umowę, której treść z punktu widzenia zgodności z interesami konsumenta budziła spore wątpliwości.

Podstawą prawną tak sformułowanego żądania jest art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U.2016, poz. 1528), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. W świetle art. 3 ust. 2 pkt 1, cytowanej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki. Umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Kredytodawca lub pośrednik kredytowy jest zobowiązany niezwłocznie doręczyć umowę konsumentowi. Umowa powinna być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały (art. 29 ustawy o kredycie konsumenckim).

W sprawie niniejszej pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia pożyczki i otrzymania przez nią kwoty 1.900 zł. W konsekwencji samo zawarcie umowy pożyczki przez strony uznać należało za niewątpliwie. Potwierdza to bowiem umowa pożyczki załączona do pozwu zaś ważność tej umowy, mimo kwestionowania jej przez pozwaną została wykazana przez biegłego. Jednakże wobec treści zgłoszonego zarzutu pozwanej Sąd zobowiązany był zbadać niniejszą umowę w zakresie kosztów dodatkowych.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Umowa, będąca źródłem zgłoszonych w pozwie roszczeń, zawarta została w ramach standardowo stosowanych przez powodową spółkę formularzy oraz ogólnych warunków umownych, które pozwana zaakceptowała, nie mając wpływu i możliwości negocjowania szczegółowych warunków umowy. O ile postanowienia zawartej umowy pożyczki nie naruszają przepisów o kredycie konsumenckim, zarówno co do treści, samej umowy, jak i sposobu jej wypowiedzenia,

to jednak zapisy tej umowy, w świetle art. 385 1 k.c., stanowiącym o niedozwolonych klauzulach umownych, budzą wątpliwości.

W niniejszej sprawie powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych, posługującym się przy zawieraniu umów z konsumentami wzorcami umownymi. Pozwana natomiast jest konsumentem w rozumieniu ustawy, bowiem zgodnie z art. 22¹ k.c. jest osobą fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, a z treści umowy pożyczki nie wynika aby pozwana zawierała przedmiotową umowę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Wiedzą notoryjną jest, także to, iż powódka posługuje się wzorcem umowy w ramach wykonywanej działalności, na treść którego pożyczkobiorcy nie mają wpływu, a poszczególne postanowienia nie są z nimi indywidualnie uzgadniane. Nie podlegają one żadnym negocjacjom, a pożyczkobiorca nie ma faktycznie żadnego wpływu na ich treść. Konsument może albo przystąpić do umowy na proponowanych we wzorcu warunkach albo odmówić zawarcia umowy. Dowodzi tego treść formularzy i wzoru umowy, którym powszechnie posługuje się powodowa spółka w kontaktach z klientami. W tych okolicznościach w rozpoznawanej sprawie omawianą umowę należy zweryfikować również przez pryzmat przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych (art. 385¹ – 385³ k.c.).

Należy zaznaczyć, iż ocena zasadności powództwa w świetle przepisów prawa materialnego jest uprawnieniem i jednocześnie obowiązkiem sądu niezależnie od poniesionych w tym zakresie zarzutów. Nie można przy tym zapominać, że przepisy o niedozwolonych postanowieniach umownych zostały wprowadzone z kodeksu cywilnego w ramach implementacji dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich. Kompetencja sądu do zbadania z urzędu tego, czy klauzula w umowie jest postanowieniem nieuczciwym, stanowi w tej sytuacji zarówno środek do realizacji celu określonego w art. 6 dyrektywy 93/13, to znaczy uniemożliwienia związania konsumenta nieuczciwym postanowieniem, jak i do przyczynienia się do osiągnięcia celu art. 7 tej dyrektywy, ponieważ przeprowadzenie przez sąd z urzędu takiej oceny może działać jako czynnik odstrasżający oraz przyczynić się do zapobiegania nieuczciwym warunkom w umowach zawieranych pomiędzy konsumentami a sprzedawcami lub dostawcami (m.in. wyrok TS z dnia 21 listopada 2002 r., C-473/00; wyrok TS z dnia 27 czerwca 2000 r., C-240/98).

Jak stanowi w/w powołany przepis art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Zgodnie z § 2, jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Za niezgodnione indywidualnie uważa się te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 3 i 4).

W judykaturze podkreśla się, że umowa jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, jeśli wykracza przeciw uznanym w społeczeństwie zasadom moralnym lub przyjętej w obrocie uczciwości. Przedsiębiorca będzie działać nieuczciwie, tj. wbrew dobrym obyczajom, gdy sporządzone przez niego klauzule umowne będą godzić w równowagę stosunku prawnego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2013 r. VI ACa 1571/12 LEX nr 1339417). Zgodnie zaś z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt VI ACa 262/11 istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta,

wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania. Z kolei rażące narażenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, Biul. SN 2005, Nr 11, poz. 13 oraz z dnia 3 lutego 2006 r., I CK 297/05, Biul. SN 2006, nr 5-6, poz. 12, z dnia 27 października 2006 r., I CSK 173/06, Lex nr 395247).

Z treści przedłożonej umowy wynika, że łączne zobowiązanie pożyczkobiorcy składa się oprócz kapitału i odsetek z opłaty przygotowawczej oraz wynagrodzenia za obsługę w domu jako dodatkowej usługi narzucanej konsumentom. Pozwana przy otrzymaniu kwoty 1.900 zł była zobowiązana do spłaty kwoty 3.686,66 zł.

W ocenie Sądu niedozwolonymi klauzulami umownymi są zapisy umowy, zawarte w pkt. 12 umowy. Sama możliwość korzystania z obsługi spłaty pożyczki w miejscu zamieszkania konsumenta jest dozwolona i została przewidziana w umowie o kredycie konsumenckim. Rażąca i to w znacznym stopniu w rozpoznawanej sprawie jest jednak dysproporcja raty pożyczki z taką usługą i bez niej. W pierwszym przypadku jest to 64,68 zł w drugim 39,30 zł. Tak wysoka opłata stanowi de facto dodatkowy zysk przedsiębiorcy związany z udzieleniem pożyczki, której cały koszt jest przerzucony na konsumenta.

Za niedozwolone klauzule umowne, w świetle art. 385 1 § 1 k.c., należy więc uznać te postanowienie umowne, które pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów konkretnych czynności, w rzeczywistości stanowią dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego zysku, ukryte przed konsumentem. Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie w przypadku kosztów obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania pozwanej.

Biorąc natomiast pod uwagę ważne postanowienia umowy pożyczki, łączącej strony, Sąd ustalił, iż pozwana powinna zwrócić stronie powodowej kwotę łącznie 2.240,35 zł, na którą złożyły się kwota 152 złotych tytułem opłaty przygotowawczej, kwota 1.900 złotych wypłaconej pożyczki, a także kwota 188,35 złotych tytułem odsetek. Tymczasem pozwana uiściła już tytułem przedmiotowej pożyczki kwotę łącznie 2.381,70 zł, która to suma przewyższa kwotę ustaloną przez Sąd zobowiązania wobec strony powodowej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 720 § 1 k.c., w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U.2016, poz. 1528) a contrario, Sąd oddalił powództwo w całości, jako niezasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt. II wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. obciążając powoda kosztami procesu.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem,
3. przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.